

Aaja Chemnitz' tale ved Folketingets åbningsdebat

Taler

Aaja Chemnitz Drierer
Medlem af Folketinget for
Inuit Ataqatigiit

Dato

5. oktober 2023

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Naammaleqaaq – nok er nok! I mange år har de grønlandske studerende i stilhed fundet sig i fordomme, og nu siger vi fra. »Skal du have en guldbajer? Er dine forældre alkoholikere?« I årevis er det de spørgsmål, som vores universitetsstuderende bliver mødt med af de danske unge. I øvrigt er det meget paradoksalt, at man drikker mindre pr. indbygger i Grønland, end man gør i Danmark, og danske unge er europamestre i druk. Vi må komme videre, vi må gøre op med årtiers fordomme og bryde den tavshed, som der har været. Institut for Menneskerettigheder er kommet med en rapport om diskrimination af grønlandske studerende i Danmark, og sandheden er, at mange danske unge ikke ved noget om Grønland, og dermed vokser den næste generation af danskere op med fordomme om Grønland, hvilket gør, at diskriminationen vokser. Regeringen har afvist at ville undervise om moderne grønlandske forhold i danske folkeskoler og gymnasier, som Institut for Menneskerettigheder ellers anbefaler.

Inuit Ataqatigiit mener, at det er en del af en grundlæggende dannelse, at vi behandler hinanden ordentligt, og derfor kan man spørge sig selv: Kommer fordommene fra hjemmet, er det forældrene, der bærer et ansvar i meget høj grad? Men vi kan heller ikke undsige os, at folkeskolen og samfundet også har et ansvar. I dag behandler rigtig mange danske unge ganske enkelt ikke de grønlandske unge med respekt, og det har vi også her i Folketinget et ansvar for. Derfor vil jeg på det kraftigste opfordre regeringen til at sørge for, at der kommer undervisning om moderne grønlandske forhold til de danske unge, og at det bliver igangsat nu. Det her handler sådan set ikke så meget om min generation og om tidligere generationer, men det handler om at sikre, at de kommende generationer får nogle bedre vilkår. Og hvis vi gerne vil rigsfællesskabet, hvis vi gerne vil fællesskabet, er det også vigtigt, at vi møder

hinanden mere ligeværdigt, og vi skal forebygge de her fordomme, som der er.

Jeg er vokset op på grønlandsk som datter af to grønlandske forældre. Jeg har boet alene med min mor i mange, mange år – min mor, som har en kort uddannelse og altid har kæmpet for at bevise sit værd. At jeg skulle have en uddannelse, blev egentlig ikke sagt, men det lå i kortene, for så behøvede jeg ikke at knokle så hårdt, som min mor gjorde for at skabe god fremtid for mig. I min grønlandske folkeskole blev jeg sat i en dansk klasse sammen med alle mine andre grønlandske klassekammerater. Uddannelsen har givet mig rigtig mange muligheder, og jeg har fået en rigtig god uddannelse, rigtig mange muligheder, men prisen for uddannelsen blev også, at jeg mistede det sprog, som jeg talte med mine forældre, da jeg var barn. »Du er ikke rigtig grønlander, hvid frelser, oprindelig, når det er bekvemt«. Det er nogle af de ord, som jeg har lagt øre til som primært dansk talende, og jeg er nødt til at sige fra i en tid, hvor populisme, splittelse og også indimellem misinformation i grønlandsk politik fylder en del. Jeg har endda oplevet at blive omtalt som kolonimagten til et møde, blot fordi jeg ønsker et mere ligeværdigt samarbejde mellem vores lande. Det er et ønske, der bunder i at skabe de bedste forudsætninger for Grønland, for grønlandere både i Grønland og i Danmark.

Min pointe med min personlige historie er også at sige, at der findes lateral vold i Grønland, der findes diskrimination i Grønland, også indbyrdes. Det findes i alle samfund, og det findes også i det danske samfund. Jeg ved godt, at det kan være følsomt, når jeg bringer de her ting op om de danske unge. Det kan godt gøre ondt, når vi taler om det, men ligesom vi også er nødt til at tale om det i Grønland, er vi også nødt til at tale om det i Danmark.

Omverdenen bemærker i højere grad, at relationen mellem Grønland og Danmark er udfordret. For nylig kom FN's specialrapportør med den endelige rapport, som pegede på en række åbenlyse krænkelse af grønlanderes menneskerettigheder i Danmark. Regeringen bør fjerne de strukturelle krænkelse, som der er af grønlandere i Danmark, bl.a. ved etablering af en statslig enhed, som kan sikre ligebehandling af grønlandere i Danmark. Ligeledes ved vi også, at regeringen er i gang med en national handlingsplan mod racisme, og her synes vi også, at det er vigtigt at fremhæve den særlige forskelsbehandling, som der er over for grønlandere. Det sidste, som vi har talt rigtig meget om, er de mange historiske sager, og det er både spiralskandalen, det er juridisk faderløse, og så er det ulovlige adoptioner, og det er vigtigt, at vi også

følger dem til dørs.

Jeg er gået ind i politik, fordi jeg gerne vil være med til at løse rigtige menneskers udfordringer. Og ja, også for at sikre en fremdrift på de 32 konkrete områder, hvilket sker i et samarbejde med Danmark. Indimellem er samarbejde med Danmark et fyord. Det er bare en kendsgerning. Vi er nødt til at samarbejde. Jeg må sige, at der er noget helt galt både i Danmark og i Grønland i disse år. Danmark engagerer sig for lidt og lidt for sent, og Grønland har særlig på det udenrigspolitiske område meget svært ved at træffe nogle beslutninger, og derfor står vi lidt i et limbo, hvor der måske er rigtig meget mere fokus på konflikter, end der er på løsninger.

Det er 3 år siden, at den arktiske strategi skulle være færdig, og mig bekendt er vi det eneste arktiske lande, som ikke har en arktisk strategi. Vi står uden en afklaring på, om den arktiske ambassadør skal komme fra Arktis, som vi fra Grønlands side har peget på, eller hvad. Der fokuseres rigtig meget på tolkning i Folketinget, men det er en smule absurd, når vi ikke kan sikre tolkning til grønlændere ude i virkeligheden i Danmark.

Konflikterne er mange, og fronterne bliver også trukket op, og det betyder også, at håbet for en bedre fremtid måske også kan slukkes. Heldigvis ved jeg, at hvis man i Grønland kun ønskede konflikterne, stod jeg ikke her, for jeg ønsker samarbejdet. Jeg ønsker et værdigt samarbejde mellem vores lande, mellem vores befolkninger, også med den fælles historie, som vi har, også selv om den nogle gange gør ondt. Det vidner nogle gange, synes jeg, om en politisk umodenhed, når det er, vi hellere vil konflikten, end at vi ønsker at tage ansvar og finde løsninger, og derfor mener jeg faktisk også, at en fælles opsang er på sin plads, for det har ærlig talt ikke været kønt. Jeg vil gerne komme en klar opfordring til, at vi kommer tilbage på et realpolitisk spor, et konstruktivt spor, et spor, hvor vi i fællesskab skaber resultater for befolkningen. For i en relation er der ingen, der kan undsige sig en andel i en konflikt, for ellers ville der jo ikke være nogen konflikt. Vi har derfor alle sammen et ansvar for at ændre situationen, og vi er ærlig talt nødt til at sætte barren endnu højere.

Som det er nu, går relationen mellem Grønland og Danmark ned ad den

forkerte sti i en tid med mange krige og kriser rundtomkring i verden. Jeg har lige været i FN og hørt, at der var 290 krige og kriser rundtomkring i verden, og det er dybt bekymrende. Og i en tid, hvor verden er mere opsplittet end før i nyere tid, er der brug for, at vi også tør tale om at finde et fælles ståsted og prioritere det ligeværdige samarbejde, som Danmark giver udtryk for, og som Grønland også ønsker. Det gælder også på de områder, som er hjemtaget i Grønland.

Inuit Ataqatigiit i Folketinget støtter regeringen, vi er støtteparti til regeringen, og vi ønsker, at samarbejdet skal lykkes. Det er vigtigt, at vi har en fælles målsætning om, at den grønlandske standard skal øges og være meget mere tidssvarende. Heldigvis har vi også gode resultater. Vi skal være med til at sikre, at politik skal tilbage til at handle om at skabe indflydelse på vegne af Grønland, når man repræsenterer Grønland i Folketinget, og i vanlig stil vil jeg derfor også bruge det sidste minut på at tale om løsninger. En vigtig prioritering er nemlig et markant løft af justitsområdet. Først og fremmest skal vi sikre ligeløn for lige indsats, også når lønnen til fængselsbetjente øges i Danmark. Vi skal være med til i domstolsforhandlingerne at sikre, at vi får løftet it-systemerne i Grønland, at vi får flere ressourcer i domstolene og på en lang række andre områder.

Inuit Ataqatigiit mener, at ofrene desværre har været overset i den politiske debat i forhold til justitsområdet, og vi mener, at de fortjener et større fokus, og derfor vil vi i denne folketingsperiode fremsætte et forslag om etablering af en offerrådgivning, som man har det i Danmark. Det vil vi også gerne have i Grønland, så man kan yde støtte til både ofrene og til deres pårørende. Det er nemlig Inuit Ataqatigiits ambition at sikre, at grønlandske borgere skal kunne leve i et retssamfund, som de kan være stolte af, og som kan måle sig med resten af rigsfællesskabet.

Vi ser frem til debatten og samarbejdet i det kommende folketingsår. Qujanaq – mange tak.

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Folketingstale, Politisk tale

Relateret

Christian Rabjerg Madsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Monika Rubins tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Morten Dahlins tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Alex Vanopslaghs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Anna Falkenbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Franciska Rosenkildes tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Inger Støjbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Markus Elias Olsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Martin Lidegaards tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Morten Messerschmidts tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pelle Dragsteds tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pernille Vermunds tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pia Olsen Dyhrs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Sjúrður Skaales tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Søren Pape Poulsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/aaja-chemnitz-tale-ved-folketingets-abningsdebat>